

**ФЕДЕРАЛНО МИНИСТАРСТВО
ЕНЕРГИЈЕ, РУДАРСТВА И ИНДУСТРИЈЕ
109**

На основу člana 11. Zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme ("Službene novine Federacije BiH", broj 79/07) i člana 44. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/05), federalni ministar energije, rударства i industrije donosi

**UPUTSTVO
ZA USPOSTAVLJANJE SISTEMA KVALITETA U
PRIVREDNIM DRUŠTVIMA KOJA SE BAVE
PROIZVODNJOM NAORUŽANJA I VOJNE OPREME**

I. OPĆE ODREDBE

Ovim Uputstvom se definišu zahtjevi za sistem kontrole kvaliteta, koji će osigurati da proizvod odgovara zahtjevima kupca u svim fazama realizacije (projektovanja, razvoja i proizvodnje) u skladu sa Zakonom o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme Federacije Bosne i Hercegovine, upravljanje kvalitetom, kao i elementi sistema kvaliteta definisani međunarodnim Standardima INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR STANDARDIZATION (u dalnjem tekstu ISO).

II. NAMJENA

Ovim Uputstvom su definirani zahtjevi za sistem kvaliteta koji će proizvođač uspostaviti i održavati u cilju dokazivanja usaglašenosti proizvoda sa zahtjevima ugovora i obezbeđenja evidencije o usaglašenosti.

III. ZAHTJEVI SISTEMA KVALITETA

1. Proizvođač NVO će uspostaviti, dokumentirati i održavati sistem kvaliteta u skladu sa zahtjevima ovog Uputstva koje uključuje ISO, kao i potrebe usaglašenosti sa zahtjevima ugovora.

Sistem kvaliteta treba biti prihvatljiv za kupca naznačenog u ugovoru ili njegovog ovlaštenog predstavnika.

Za politiku kvaliteta, organizaciju, odgovornost, ovlaštenje i resurse, kao i preispitivanje od strane rukovodstva proizvođača naoružanja i vojne opreme (u dalnjem tekstu NVO) važe ISO zahtjevi (ISO 9000, 9001, 9002, 9003, 9004).

2. Sistem kvaliteta

- Opće

Proizvođač NVO je dužan uspostaviti sistem kvaliteta koji uključuje zahtjeve ISO, pri čemu mora biti osigurano da samo prihvatljivi proizvodi budu prezentirani kupcu.
- Za procedure kvalitete i planiranje kvaliteta važe ISO zahtjevi.

IV. PLANIRANJE KVALITETA

Planiranje kvaliteta uključuje:

1. identificiranje zahtjeva za proizvod;
2. uspostavljanje karakteristika kvaliteta procesa i proizvoda koje treba dokazati, uključujući kriterije za prijem i odgovarajuće procedure za provođenje verificiranja, ozvaničenja, kontrole i ispitivanja.
3. obavezu proizvođača da doneše plan kvaliteta, prihvatljiv za kupca.

V. PREISPITIVANJE UGOVORA

1. Proizvođač NVO detaljno preispituje zahtjeve ugovora prema zahtjevu ISO.
2. Za eventualne dopune ugovora i zapise važe zahtjevi ISO.

VI. KONTROLA PROJEKTA

1. Za planiranje projektiranja i razvoja važe zahtjevi ISO.

2. Za kontrolu projektiranja i razvoja je potrebno:
 - osigurati tehničku dokumentaciju, kompletiranu na osnovu internih, nacionalnih i međunarodnih standarda i pravila.
 - primjena standarda u konstrukciji.
 - primjena standarda za izradu specifikacija uključujući i crteže.
 - korištenje saznanja iz ranijih projekata.
 - nadzor procesa radi preventivne identifikacije problema nastalih u procesu projektiranja i razvoja.
 - analiza realiziranih projekata.
3. Preispitivanje projekta
 - Preispitivanje projekta se sprovodi u svemu prema zahtjevima ISO, pripremljeno i sprovedeno standardnim procedurama proizvođača, ili procedurama usaglašenim sa kupcom.
4. Verifikacija, ovjere i izmjene projekta
 - Verifikacija, promjene i izmjene projekta vrše se prema zahtjevu ISO.
 - Verifikacija projekta obuhvata funkcionalna ispitivanja usaglašena sa zahtjevima projekta u uvjetima okoline koji će biti specificirani.
5. Upravljanje, odobravanje, izdavanje i izmjene dokumenta
 - Za upravljanje, odobravanje, izdavanje i izmjene dokumenta važe zahtjevi ISO.
6. Nabava
 - Za podatke za nabavu, verifikaciju proizvoda iz nabave i ocjenu podugovarača važe zahtjevi ISO.
7. Kontrola i ispitivanje
 - Kriterij za prihvatanje i odbijanje proizvoda, isporučenog od podugovarača, mora biti usaglašen između proizvođača i kupca.
 - Za međuoperacijsku kontrolu i završno ispitivanje i zapise o kontroli ispitivanja važe zahtjevi ISO.
8. Kontrola mjerne, ispitne i kontrolne opreme
 - Procedure kontrole mjerne, ispitne i kontrolne opreme se obavljaju po zahtjevu ISO.
9. Upravljanje neusuglašenim proizvodom
 - Za preispitivanje i dispoziciju neusuglašenog proizvoda važe zahtjevi ISO.
10. Korektivne i preventivne mjere
 - Za korektivne i preventivne mjere važe zahtjevi ISO.
11. Rukovanje, skladištenje, pakiranje, čuvanje i otprema
 - Za rukovanje, skladištenje, pakiranje, čuvanje i otpremu, važe zahtjevi ISO.
12. Zapisi kontrole kvaliteta
 - Za zapise kontrole kvaliteta važe zahtjevi ISO, a zapisi o kvaliteti moraju biti dostupni kupcu.
13. Zaštita tajnih podataka
 - U sistemu kontrole kvaliteta moraju se sprovoditi sve mjerne zaštite tajnih podataka.
14. Federalna direkcija namjenske industrije vrši nadzor nad provođenjem sistema upravljanja kvalitetom, uspostavljenim od strane proizvođača NVO, u realizaciji ugovora.

VII. INTERNI AUDIT KVALITETA

1. Za interni audit kvaliteta proizvoda važe zahtjevi ISO.
 - Proizvođač treba ažurno ispraviti nedostatke otkrivene u toku audit-a i obavijestiti kupca o većim nedostacima i potrebnim revizijama za korekciju sistema kvaliteta.
- Rezultati audit-a moraju biti dostupni kupcu.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Proizvođači i remonteri sredstava NVO dužni su uskladiti svoje akte sa ovim Uputstvom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Uputstva.

Ovo Uputstvo stupa na snagu drugi dan od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH."

Број 10-18-44491/07

12. februara/veljače 2008. godine
Sarajevo

Ministar
mr. Vahid Hećo, s. r.